

Wtorek, 21 maja 2013 r.

39. uważa, że w przypadku dalszego rozszerzania UE należy położyć dodatkowy nacisk na ochronę swobód oraz wolności słowa, ponieważ powszechnie uznaje się je za elementy praw człowieka i warunków demokracji zgodnie z kryteriami kopenhaskimi; wzywa Komisję do kontynuowania monitorowania wyników i postępów krajów kandydujących do UE w zakresie ochrony wolności mediów;

40. wzywa Komisję do dopilnowania, aby kryteria oparte na pluralizmie i własności mediów były uwzględniane w każdej ocenie skutków przeprowadzanej w odniesieniu do nowych inicjatyw dotyczących wniosków ustawodawczych;

41. wyraża zaniepokojenie brakiem przejrzystości w zakresie własności mediów w Europie i w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia przejrzystości w zakresie własności mediów i zarządzania nimi oraz do podjęcia inicjatyw w tym obszarze, zwłaszcza poprzez nałożenie na media nadawcze, drukowane i podobne wymogu dostarczania krajowym organom medialnym i społeczeństwu, a także do rejestrów handlowych wystarczająco dokładnych i aktualnych informacji dotyczących własności w celu umożliwienia określenia będących beneficjentami, ostatecznych właścicieli i współwłaścicieli mediów, ich życiorysów i finansowania, na przykład poprzez dalszy rozwój bazy danych Mavise i przekształcenie jej w jednolity europejski rejestr, aby zidentyfikować nadmierną koncentrację, uniemożliwić organizacjom medialnym ukrywania szczególnych interesów oraz umożliwić obywatelom sprawdzanie, jakie interesy stoją za ich mediami; zwraca się do Komisji i państw członkowskich o nadzorowanie i sprawdzanie, czy środki publiczne przeznaczane przez państwa członkowskie na rzecz publicznych usług medialnych są wykorzystywane w przejrzysty sposób i w ścisłej zgodności z protokołem nr 29 do traktatów; uważa, że przejrzystość własności jest podstawowym elementem pluralizmu mediów; wzywa Komisję do monitorowania i wsparcia postępów w upowszechnianiu rozwoju wymiany informacji dotyczących własności mediów;

42. podkreśla, że wolność mediów powinna obejmować również swobodę dostępu do mediów, zakładającą skuteczne świadczenie szerokopasmowych usług internetowych oraz zapewnienie wszystkim obywatelom europejskim dostępu do nich, w rozsądnych ramach czasowych i w rozsądnej cenie, dzięki dalszemu rozwijaniu technologii bezprzewodowych, w tym technologii satelitarnych umożliwiających łączność internetową;

43. podkreśla, że zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka władze mają na mocy art. 10 EKPC obowiązek pozytywny ochrony wolności wypowiedzi jako koniecznego warunku funkcjonowania demokracji, ponieważ prawdziwe, skuteczne korzystanie z określonych wolności nie jest uzależnione jedynie od nałożonego na państwo obowiązku nieingerowania, lecz może wymagać przedsięwzięcia pozytywnych środków ochrony;

44. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej, OBWE oraz Komitetowi Ministrów, Zgromadzeniu Parlamentarnemu, Komisji Weneckiej i Komisarzowi Praw Człowieka Rady Europy.

P7_TA(2013)0204

Adekwatne, bezpieczne i stabilne emerytury

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie planu na rzecz adekwatnych, bezpiecznych i stabilnych emerytur (2012/2234(INI))

(2016/C 055/06)

Parlament Europejski,

— uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 lipca 2010 r. zatytułowany „Zielona księga – na rzecz adekwatnych, stabilnych i bezpiecznych systemów emerytalnych w Europie” (COM(2010)0365) i swoją rezolucję w tej sprawie z dnia 16 lutego 2011 r. ⁽¹⁾,

---

⁽¹⁾ Dz.U. C 188 E z 28.6.2012, s. 9.

Wtorek, 21 maja 2013 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 lutego 2012 r. zatytułowany „Biała księga – plan na rzecz adekwatnych, stabilnych i bezpiecznych systemów emerytalnych w Europie”(COM(2012)0055),
  - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie komunikatu Komisji z dnia 16 lutego 2012 r. zatytułowane „Biała księga – plan na rzecz adekwatnych, stabilnych i bezpiecznych systemów emerytalnych w Europie”⁽¹⁾,
  - uwzględniając sprawozdanie przygotowane wspólnie przez Dyрекcję Generalną ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego Komisji Europejskiej oraz Komitet Ochrony Socjalnej zatytułowane „Adekwatność emerytur w Unii Europejskiej na lata 2010–2050” (sprawozdanie dotyczące adekwatności za 2012 r.),
  - uwzględniając sprawozdanie przygotowane wspólnie przez Dyрекcję Generalną ds. Gospodarczych i Finansowych Komisji Europejskiej oraz Komitet Polityki Gospodarczej zatytułowane „Sprawozdanie na temat starzenia się społeczeństwa, 2012 r.: Prognozy ekonomiczne i budżetowe dla państw członkowskich UE-27 na lata 2010–2060”⁽²⁾,
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 23 listopada 2011 r. zatytułowany „Roczna analiza wzrostu gospodarczego – rok 2012” (COM(2011)0815) i swoją rezolucję w tej sprawie z dnia 15 lutego 2012 r.⁽³⁾,
  - uwzględniając decyzję Rady 2010/707/UE z dnia 21 października 2010 r. dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich⁽⁴⁾,
  - uwzględniając rezolucję z dnia 9 października 2008 r. w sprawie propagowania integracji społecznej i walki z ubóstwem, w tym ubóstwem dzieci, w Unii Europejskiej⁽⁵⁾,
  - uwzględniając oświadczenie Rady z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie Europejskiego Roku Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej (2012): Dalsze działania (SOC 992/SAN 322),
  - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz opinie Komisji Gospodarczej i Monetarnej oraz Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów i Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A7-0137/2013),
- A. mając na uwadze, że Parlament wyraził swoje zdanie na temat „Zielonej księgi Komisji na rzecz adekwatnych, stabilnych i bezpiecznych systemów emerytalnych w Europie” w swej rezolucji z 16 lutego 2011 r.;
- B. mając na uwadze, że najgorszy od dziesięcioleci kryzys finansowy i gospodarczy zmienia się w dotkliwy kryzys zadłużeniowy i społeczny, który kładzie się głębokim cieniem na dochodach emerytalnych milionów obywateli UE; mając na uwadze, że kryzys ten uwidocznił to, że gospodarki europejskie pozostają współzależne i żaden kraj nie jest dłużej w stanie samodzielnie zagwarantować adekwatności, bezpieczeństwa i stabilności własnych systemów zabezpieczenia społecznego;
- C. mając na uwadze, że emerytury stanowią główne źródło dochodów Europejczyków w podeszłym wieku i że powinny zapewniać im życie na godnym poziomie oraz umożliwić im bycie niezależnym finansowo; mając na uwadze, że mimo tego około 22 % kobiet powyżej 75 roku życia żyje poniżej progu ubóstwa obowiązującego w Unii Europejskiej, będąc tym samym narażone na ryzyko wykluczenia społecznego, oraz mając na uwadze, że kobiety stanowią znaczną większość osób powyżej 75 roku życia;
- D. mając na uwadze, że pierwsze zastępy przedstawicieli tzw. pokolenia baby boom osiągają wiek emerytalny, sprawiając, że wyzwanie demograficzne przestaje być kwestią przyszłości, ale należy już do rzeczywistości, i mając na uwadze, że liczba osób powyżej 60 roku życia wzrosnie o przeszło 2 mln rocznie;
- E. mając na uwadze, że, abstrahując nawet od kryzysu gospodarczego, długofalowe tendencje w demografii i wydajności wskazują na scenariusz o niskim wzroście gospodarczym dla większości państw członkowskich UE, charakteryzujący się znacznie niższymi wskaźnikami wzrostu gospodarczego niż ten, jaki został osiągnięty w minionych dziesięcioleciach;

⁽¹⁾ Dz.U. C 299 z 4.10.2012, s. 115.

⁽²⁾ ISBN 978-92-79-22850-6

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0047.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 308 z 24.11.2010, s. 46.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 9 E z 15.1.2010, s. 11.

Wtorek, 21 maja 2013 r.

- F. mając na uwadze, że już w marcu 2001 r. Rada Europejska zatwierdziła trójpasmową strategię sztokholmską mającą na celu: przyspieszenie redukcji zadłużenia publicznego, zwiększanie wskaźnika zatrudnienia i wydajności, a także reformy systemu emerytalnego, systemu opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej;
- G. mając na uwadze, że negatywny wpływ kryzysu gospodarczego i finansowego w Europie na wynagrodzenia i aktywność zawodową doprowadzi w przyszłości do większego zagrożenia ubóstwem osób starszych;
- H. mając na uwadze, że rosące bezrobocie i rozczarowujące dochody z rynków finansowych nadwyrężają zarówno repartycyjne, jak i kapitałowe systemy emerytalne;
- I. mając na uwadze, że Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny zaleca podniesienie minimalnych wysokości emerytur w celu zapewnienia dochodów emerytalnych przekraczających poziom progu ubóstwa;
- J. mając na uwadze, że systemy emerytalne stanowią kluczowy element europejskiego modelu społecznego, którego podstawowym i niezbywalnym celem jest zapewnienie godnego poziomu życia osobom starszym; mając na uwadze, że świadczenia emerytalne pozostają w sferze kompetencji państw członkowskich;
- K. mając na uwadze, że kwestia stabilności polityki emerytalnej wykracza poza aspekty fiskalne; mając na uwadze, że wskaźniki zatrudnienia i przewidywane zmiany demograficzne również odgrywają znaczącą rolę w zapewnianiu jej stabilności;
- L. mając na uwadze, że w toczącej się obecnie debacie europejskiej systemy emerytalne są zbyt często uznawane po prostu za obciążenie dla finansów publicznych, a nie za podstawowy instrument przeciwdziałania ubóstwu osób starszych, który umożliwia redystrybucję w ciągu życia jednostki i w całym społeczeństwie;
- M. mając na uwadze, że emeryci są szczególnie ważną grupą konsumentów i wahania ich zachowań konsumenckich mają znaczący wpływ na gospodarkę realną;
- N. mając na uwadze, że w wielu krajach UE współczynniki dzietności utrzymują się na niskim poziomie, co w przyszłości oznaczać będzie spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym;
- O. mając na uwadze, że według OECD brakuje mobilności między państwami członkowskimi i tylko 3 % obywateli UE w wieku produkcyjnym mieszka w innym państwie członkowskim Unii ⁽¹⁾;
- P. mając na uwadze, że zaktualizowane opracowanie na temat kobiet żyjących samotnie ⁽²⁾, zamówione przez parlamentarną Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia, wskazuje na ukryte ryzyko pogłębienia się dysproporcji związanych z płcią, wynikających z istniejących systemów emerytalnych, zwłaszcza w odniesieniu od kobiet żyjących samotnie;
- Q. mając na uwadze, że dokument roboczy OECD nr 116 dotyczący spraw społecznych, zatrudnienia i migracji zatytułowany „Gotowanie, opieka i wolontariat: niepłatna praca na świecie” ⁽³⁾ rzuca światło na znaczenie niepłatnej pracy, która dotychczas nie została uznana w krajowych systemach emerytalnych;
- R. mając na uwadze, że w UE stopa zatrudnienia osób w wieku 55–64 lat wynosi zaledwie 47,4 %, a wśród kobiet tylko 40,2 %; mając na uwadze, że w niektórych państwach członkowskich UE jedynie 2 % wszystkich wolnych stanowisk pracy przypada osobom w wieku 55 lat lub starszym; mając na uwadze, że tak niskie stopy zatrudnienia powodują wewnątrzpokoleniową różnicę w wysokości emerytur między mężczyznami i kobietami, a także międzypokoleniową różnicę wynikającą ze znacznych rozbieżności między pokoleniami, jeśli chodzi o zasoby finansowe;
- S. mając na uwadze, że systemy emerytalne znacznie się różnią w poszczególnych państwach członkowskich, np. jeśli chodzi o zasięg finansowania, poziom zaangażowania rządu, strukturę zarządzania, typ rozszczeń, efektywność kosztowa, stopień uwspólnotowienia i solidarności, w związku z czym nie jest dostępna wspólna typologia unijna;

⁽¹⁾ OECD (2012), „Mobility and migration in Europe” [Mobilność i migracja w Europie], str. 63. w: OECD Economic Surveys: Unia Europejska 2012, OECD Publishing.

⁽²⁾ <http://www.europarl.europa.eu/committees/fr/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=79590>

⁽³⁾ Miranda, V. Miranda, V (2011), *Cooking, Caring and Volunteering: Unpaid Work Around the World* [Gotowanie, opieka i wolontariat: niepłatna praca na świecie], OECD Social, Employment and Migration Working Papers, nr 116, OECD Publishing (2011).

Wtorek, 21 maja 2013 r.

Wprowadzenie

1. zwraca uwagę, że budżety krajowe znajdują się pod poważną presją, a obniżenie świadczeń emerytalnych w wielu państwach członkowskich jest efektem poważnego nasilenia się kryzysu finansowo-gospodarczego; ubolewa nad poważnymi cięciami dokonanymi w państwach członkowskich najmocniej dotkniętych kryzysem, które to cięcia wpędziły wielu emerytów w ubóstwo lub naraziły na nie;

2. podkreśla konieczność tego, by UE i państwa członkowskie mogły oceniać bieżącą i przyszłą stabilność systemów emerytalnych oraz określać najlepsze praktyki i strategie polityczne, które mogą prowadzić do jak najbezpieczniejszego i najbardziej opłacalnego wypłacania emerytur w państwach członkowskich;

3. podkreśla prawdopodobieństwo rozegrania się w dłuższej perspektywie scenariusza o niskim wzroście gospodarczym, który sprawiłby, że większość państw członkowskich będzie musiała skonsolidować swe budżety i gospodarki, zachowując rygor w zarządzaniu finansami publicznymi; polemizuje z opinią wyrażoną w białej księdze Komisji, że poza priorytetowym utrzymaniu powszechnych, publicznych emerytur, które przynajmniej gwarantują godny poziom życia wszystkim w podeszłym wieku, konieczne jest rozwijanie kapitałowych, uzupełniających pracowniczych programów emerytalnych;

4. podkreśla, że publiczne systemy emerytalne pierwszego filaru pozostają najważniejszym źródłem dochodów emerytów; ubolewa nad tym, że w treści białej księgi Komisja nie odniosła się w należyty sposób do powszechnych systemów pierwszego filaru chroniących przynajmniej przed ubóstwem; zgodnie z celami strategii Europa 2020 podniesienia zatrudnienia i zwalczania ubóstwa wzywa państwa członkowskie do kontynuowania prac nad strategiami rynku pracy sprzyjającymi większej aktywności i większemu włączeniu społecznemu w celu zmniejszenia wskaźnika zależności ekonomicznej osób nieaktywnych zawodowo od osób pracujących; wzywa partnerów społecznych i państwa członkowskie do powiązania tych reform ze stałą poprawą warunków pracy i wdrożeniem programów uczenia się przez całe życie, które umożliwiają dłuższą i zdrowszą aktywność zawodową do czasu osiągnięcia ustawowego wieku emerytalnego, tym samym podnosząc liczbę osób płacących składki emerytalne, co również zapobiega narażaniu na szwank zrównoważonych finansów publicznych przez rosnące koszty publicznych świadczeń emerytalnych; wzywa państwa członkowskie do wdrożenia reform swoich systemów pierwszego filaru w taki sposób, aby również uwzględnić liczbę lat płacenia składek emerytalnych;

5. wzywa państwa członkowskie do gruntownego zbadania potrzeby wdrożenia reform swych systemów pierwszego filaru przy uwzględnieniu zmieniającej się średniej długości życia, a także zmieniającego się stosunku liczby emerytów do osób niezatrudnionych oraz aktywnych zawodowo osób, aby zagwarantować ludziom w podeszłym wieku, zwłaszcza należącym do szczególnie wrażliwych grup społecznych, godny poziom życia i niezależność ekonomiczną;

6. zauważa, że kryzys finansowy i gospodarczy oraz wyzwania związane ze starzeniem się społeczeństwa ujawniły kruchość obu systemów emerytalnych – zarówno kapitałowego, jak i repartycyjnego; zaleca podejście oparte na systemie wielofilarowym, składającym się z:

- i. powszechnego, publicznego systemu repartycyjnego;
- ii. kapitałowego, pracowniczego uzupełniającego programu emerytalnego opartego na układach zbiorowych przyjętych na szczeblu krajowym, sektorowym lub przedsiębiorstwa, albo wprowadzonego na mocy krajowego prawodawstwa i dostępnego dla wszystkich zainteresowanych pracowników;

podkreśla, że sam pierwszy filar lub w połączeniu z emeryturami drugiego filara (w zależności od krajowych rozwiązań instytucjonalnych lub prawodawstwa) powinien zapewniać przyzwoite dochody zastępcze oparte na poprzednich zarobkach pracownika, które to dochody mogłyby być uzupełnione, jeśli to możliwe, o:

- iii. indywidualne świadczenia emerytalne oparte na prywatnych oszczędnościach wraz ze sprawiedliwymi środkami zachęty skierowanymi do pracowników o niskich dochodach, osób samozatrudnionych oraz takich, które płaciły składki emerytalne przez niepełną liczbę lat, w odniesieniu do ich systemu emerytalnego wynikającego z zatrudnienia;

wzywa państwa członkowskie do rozważenia wprowadzenia takich lub finansowo i społecznie porównywalnych systemów tam, gdzie jeszcze one nie istnieją, lub do ich utrzymania; wzywa Komisję do zapewnienia, by jakiegokolwiek istniejące lub przyszłe uregulowania w obszarze emerytur sprzyjały takiemu podejściu lub w pełni je szanowały;

7. uznaje potencjał podmiotów wypłacających emerytury pracownicze i indywidualne jako podstawowych i wiarygodnych długoterminowych inwestorów w gospodarkę UE; podkreśla ich spodziewany wkład w osiąganie sztanदारowych celów strategii Europa 2020, jeśli chodzi o zrównoważony wzrost gospodarczy, zwiększenie liczby miejsc pracy oraz jakość zatrudnienia, a także rozwijanie społeczeństw sprzyjających integracji społecznej; z zadowoleniem

Wtorek, 21 maja 2013 r.

przyjmuje w związku z tym przysłałą inicjatywę Komisji, by wydać zieloną księgę w sprawie inwestycji długoterminowych; zachęca Komisję, by przy wprowadzaniu lub zmianie unijnych uregulowań prawnych, zwłaszcza dokonując przeglądu dyrektywy w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami nie został narażony na szwank potencjał inwestycyjnych funduszy emerytalnych, ale by uszanowano różne cechy funduszy emerytalnych oraz innych podmiotów wypłacających emerytury;

8. zachęca Komisję do podsumowania skumulowanego wpływu przepisów prawa dotyczących rynku finansowego – np. rozporządzenia w sprawie infrastruktury rynku europejskiego, dyrektywy w sprawie rynków instrumentów finansowych, czwartej dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych – na fundusze emerytalne drugiego filaru oraz ich zdolność do inwestowania w gospodarkę realną, a także do przedstawienia sprawozdania na ten temat w swej przyszłej zielonej księdze w sprawie inwestycji długoterminowych;

9. przypomina strategię lizbońską 2000–2010, w kontekście której Komisja wraz z państwami członkowskimi w ciągu dziesięciolecia w wyczerpujący sposób omówili reformy strukturalne w aspekcie makroekonomicznym, mikroekonomicznym oraz polityki zatrudnienia, wskutek czego powstały zalecenia dla poszczególnych państw oparte na Traktacie, z których to zaleceń wiele odnosiło się bezpośrednio lub pośrednio do zabezpieczenia adekwatnych i stabilnych emerytur; potępia niewprowadzenie tych zaleceń w życie, jako że mogły one w dużym stopniu złagodzić skutki kryzysu;

10. z zadowoleniem przyjmuje wyczerpujące, wysokiej jakości publikacje zatytułowane „Sprawozdanie na temat starzenia się społeczeństwa w roku 2012”⁽¹⁾ oraz „Sprawozdanie dotyczące adekwatności” za 2012 r.⁽²⁾, zgłębiające zagadnienie długoterminowej adekwatności i stabilności systemów emerytalnych we wszystkich państwach członkowskich; ubolewa nad tym, że aspekty adekwatności i stabilności emerytur zostały ujęte w osobnych sprawozdaniach o wysoce technicznym charakterze; pilnie wzywa Komisję i Radę do wydania skonsolidowanego, zwięzłego i pozbawionego technicznego charakteru streszczenia skierowanego do obywateli, które pozwoli obywatelom UE ocenić wyzwania stojące przed ich krajowym systemem emerytalnym w ogólnounijnym ujęciu porównawczym;

11. podkreśla znaczenie stosowania jednolitej metodologii obliczania długoterminowej stabilności finansów publicznych oraz określania udziału w nich zobowiązań związanych ze świadczeniami emerytalnymi;

12. jest zdania, że aby osiągnąć kompleksowe rozwiązanie wyzwania, jakim są emerytury, uwzględniając potrzebę większości państw członkowskich, aby podnieść liczbę lat płacenia składek emerytalnych, oraz by poprawić warunki pracy i uczenia się przez całe życie w celu umożliwienia ludziom pracowania przynajmniej do osiągnięcia ustawowego wieku emerytalnego, a jeśli tego pragnę, i dłużej, nadrzędne znaczenie ma osiągnięcie konsensusu między rządami a pracodawcami i związkami zawodowymi;

13. proponuje, by należycie zasięgać opinii przedstawicieli wszystkich grup wiekowych, w tym osób młodych i starych, które w szczególności odczuwają skutki reform, na temat jakiegokolwiek reformy emerytur, by zapewnić zrównoważone i uczciwe wyniki tych reform oraz zachować maksymalny consensus między pokoleniami;

14. zadowoleniem przyjmuje zasadniczy kierunek białej księgi, która sugeruje skoncentrowanie się na zrównoważeniu okresu aktywności zawodowej z czasem spędzonym na emeryturze, rozwijaniu uzupełniających pracowniczych programów emerytalnych i prywatnych systemów oszczędzania oraz poprawie unijnych narzędzi monitorowania tych systemów emerytalnych, przy jednoczesnym podkreśleniu znaczenia pogłębienia znajomości systemów emerytalnych;

Podniesienie wskaźnika zatrudnienia i zrównoważenie okresu aktywności zawodowej z czasem spędzonym na emeryturze

15. podkreśla, że wdrażanie reform strukturalnych w dążeniu do podniesienia wskaźnika zatrudnienia i umożliwienia obywatelom pracowania do czasu osiągnięcia ustawowego wieku emerytalnego, tym samym ograniczając wskaźnik zależności ekonomicznej, ma nadrzędne znaczenie dla generowania dochodów z podatków i składek społecznych i emerytalnych, koniecznych do skonsolidowania budżetów państw członkowskich, a także sfinansowania adekwatnych, bezpiecznych i stabilnych systemów emerytalnych; podkreśla, że reformy te trzeba przeprowadzać w przejrzysty sposób, który umożliwi obywatelom na czas przewidzieć skutki, jakie mogą wiązać się z wprowadzeniem tych reform; wskazuje na zagrożenie, iż bezrobocie i niskie płace, praca w niepełnym wymiarze godzin i nietypowe zatrudnienie mogą doprowadzić do jedynie częściowych świadczeń emerytalnych, doprowadzając do upowszechnienia zjawiska ubóstwa wśród osób w starszym wieku;

⁽¹⁾ Komisja Europejska (2011), Sprawozdanie na temat starzenia się społeczeństwa, 2012 r.: Prognozy ekonomiczne i budżetowe dla państw członkowskich UE-27 na lata 2010–2060, Bruksela, maj 2011 r. http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2012/pdf/ee-2012-2_en.pdf

⁽²⁾ *Pension Adequacy in the European Union 2010-2050* [Adekwatność świadczeń emerytalnych w Unii Europejskiej na lata 2010-2050], sprawozdanie przygotowane wspólnie przez Dyрекcyję Generalną ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego Komisji Europejskiej oraz Komitet Ochrony Socjalnej, 23 maja 2012 r., <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=7105&type=2&furtherPubs=yes>

Wtorek, 21 maja 2013 r.

16. wzywa państwa członkowskie do: przedsięwzięcia kompleksowych i aktywnych środków w obszarze polityki rynku pracy; przyjęcia koniecznych środków, by zwalczać pracę nielegalną i uchylanie się od uiszczania składek, również z myślą o zachowaniu sprawiedliwej konkurencji; odkładania środków na zwalczanie rosnących kosztów publicznych przechodzącego na emeryturę społeczeństwa i do propagowania dobrego zatrudnienia, m.in. poprzez oferowanie kompleksowego doradztwa i wsparcia dla poszukujących pracę oraz umożliwianie szczególnie wrażliwym grupom społecznym znalezienia pracy;

17. odnotowuje odniesienie się przez Komisję Europejską w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na rok 2013 do konieczności przeprowadzenia reform systemów emerytalnych; wskazuje jednak, że w wielu państwach członkowskich priorytetem powinno być zrównanie faktycznego i ustawowego wieku emerytalnego;

18. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązania państw członkowskich do zapewnienia adekwatnych i stabilnych systemów emerytalnych, podjęte w zaleceniach dla poszczególnych państw, przyjętych przez Radę w 2012 r. w ramach europejskiego semestru;

19. przypomina, że obecnie ponad 17 % mieszkańców Unii Europejskiej ma 65 lat lub więcej i według prognoz Eurostatu liczba mieszkańców w tym wieku w roku 2060 wyniesie 30 %;

20. podkreśla przyspieszenie presji, jaką obecnie wywierają zmiany demograficzne na budżety narodowe i systemy emerytalne, odkąd na emeryturę przechodzą szereg przedstawicieli tzw. pokolenia baby boom; zwraca uwagę na nierówny postęp i poziom ambicji państw członkowskich w opracowywaniu i wdrażaniu reform strukturalnych mających na celu podniesienie zatrudnienia, stopniowe wycofywanie systemów umożliwiających wcześniejsze przechodzenie na emeryturę i ocenianie na poziomie państwa członkowskiego i z udziałem partnerów społecznych potrzeby zrównoważonego skorelowania zarówno ustawowego wieku emerytalnego, jak i rzeczywistego ze wzrostem średniej długości życia; podkreśla, że państwa członkowskie, którym nie wychodzi stopniowe wdrażanie reform, mogą w późniejszym okresie znaleźć się w sytuacji, w której będą zmuszone do wprowadzenia ich w trybie pilnym, co może wiązać się ze znaczącymi konsekwencjami społecznymi;

21. ponawia apel o ściśle powiązanie świadczeń z tytułu emerytur z przepracowanymi latami i płaconymi składkami („sprawiedliwość aktuarialna”), aby zapewnić, by pracowanie więcej i dłużej owocowało lepszą emeryturą pracowników, przy należnym uwzględnieniu okresów spędzonych poza rynkiem pracy z uwagi na opiekę nad osobami zależnymi; zaleca, by państwa członkowskie w porozumieniu z właściwymi partnerami zakazały stosowania obowiązkowego wieku emerytalnego w przypadkach osiągnięcia ustawowego wieku emerytalnego, by umożliwić osobom, które mogą i pragną to zrobić, dokonania wyboru kontynuowanie pracy po osiągnięciu ustawowego wieku emerytalnego albo stopniowego przechodzenia na emeryturę, jako że wydłużenie okresu płacenia składek przy jednoczesnym skróceniu okresu, w którym uprawnieni są oni do pobierania świadczeń, może pomóc pracownikom ograniczyć w szybkim tempie różnice w wysokości świadczeń emerytalnych;

22. podkreśla, że założenie przyświecające systemom wczesnych emerytur, w ramach których starszym pracownikom wolno przechodzić na emeryturę wcześniej, by zwolnić miejsce pracy młodszym, w doświadczeniu okazuje się niesłuszne, gdyż państwa członkowskie odnotowujące najwyższe wskaźniki zatrudnienia osób młodych przeważnie są również tymi, w których odnotowuje się najwyższe wskaźniki zatrudnienia pracowników starszych;

23. wzywa partnerów społecznych do przyjęcia do polityki zasobów ludzkich podejścia opartego na cyklu życiowym i do odpowiedniego przystosowania do niego miejsc pracy; wzywa pracodawców do proponowania programów mających na celu wspieranie czynnego i zdrowego starzenia się; wzywa pracowników do czynnego zaangażowania się w takie możliwości szkoleniowe, jakie są dla nich dostępne, oraz do utrzymywania się w odpowiedniej formie na rynku pracy na wszystkich etapach życia zawodowego; podkreśla potrzebę poprawy integracji starszych pracowników na rynku pracy i apeluje o przyjmowanie podejść wspierających innowacje społeczne, by ułatwić dłuższe życie zawodowe, w szczególności w najbardziej uciążliwych zawodach, poprzez przystosowanie miejsc pracy, tworzenie odpowiednich warunków pracy i oferowanie elastycznej organizacji pracy za sprawą dostosowań do przepracowanych godzin i rodzaju wykonywanej pracy;

24. podkreśla potrzebę przyjmowania środków zdrowotnych w większym stopniu opartych na prewencji, podnoszenia (prze)szkoleń zawodowych i zwalczania dyskryminowania na rynku pracy młodszych i starszych wiekiem pracowników; podkreśla w tym względzie potrzebę skutecznego przestrzegania i stosowania przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy; zwraca uwagę, że programy mentorskie mogą być wartościowym narzędziem utrzymania starszych pracowników dłużej na stanowisku pracy i skorzystania z ich doświadczenia w celu włączenia osób młodych w rynek pracy; wzywa partnerów społecznych do rozwijania atrakcyjnych modeli elastycznego przechodzenia na emeryturę;

Wtorek, 21 maja 2013 r.

25. zachęca państwa członkowskie do podjęcia energicznego działania celem zrealizowania ambicji sformułowanych w europejskim pakcie na rzecz równości płci (2011-2020), który koncentruje się na niwelowaniu różnic dzielących płcie i zwalczaniu podziałów opartych na płci, a także na promowaniu lepszego równoważenia pracy z życiem rodzinnym przez kobiety i mężczyzn; podkreśla, że cele te są kluczem do podniesienia zatrudnienia kobiet i zwalczania ubóstwa kobiet w wieku produkcyjnym i na starość;

26. podkreśla, że MŚP są jednym z głównych źródeł zatrudnienia i wzrostu w UE i mogą mieć znaczący wkład w utrzymanie i adekwatność systemów emerytalnych w państwach członkowskich;

Tworzenie uzupełniających prywatnych oszczędności emerytalnych

27. z zadowoleniem przyjmuje apel zawarty w białej księdze, by rozwijać kapitałowe, uzupełniające pracownicze programy emerytalne dostępne dla wszystkich zainteresowanych pracowników i, jeśli to możliwe, systemy indywidualne; podkreśla jednak, że Komisja powinna raczej zalecać zbiorowe, oparte na solidarności, uzupełniające pracownicze programy oszczędzania, najlepiej wynikające z zawartych układów zbiorowych i utworzone na poziomie krajowym, danego sektora lub przedsiębiorstwa, gdyż umożliwiają one solidarność wewnątrz- i międzypokoleniową, zaś programy indywidualne – nie; podkreśla potrzebę propagowania wysiłków zmierzających do rozwijania w miarę możliwości uzupełniających pracowniczych systemów emerytalnych;

28. zwraca uwagę, że wiele państw członkowskich już rozpoczęło podstawowe programy reformy emerytalnej służące zapewnieniu zarówno stabilności, jak i adekwatności; podkreśla znaczenie zapewnienia tego, żeby wszelkie środki proponowane na szczelbu UE uzupełniały krajowe programy reformy emerytalnej i nie były z nimi sprzeczne; przypomina, że emerytury pozostają w sferze kompetencji państw członkowskich, i wyraża niepokój, że jakiegokolwiek dalsze ustawodawstwo europejskie w tej dziedzinie może przynieść niepożądane skutki dla systemów niektórych państw członkowskich, zwłaszcza jeśli chodzi o cechy pracowniczych programów emerytalnych;

29. podkreśla niskie koszty operacyjne (w obrębie całego sektora) zbiorowych (najlepiej niezarobkowych) pracowniczych programów emerytalnych w porównaniu z indywidualnymi prywatnymi systemami oszczędzania; podkreśla znaczenie niskich kosztów operacyjnych, gdyż nawet ograniczone cięcia kosztów mogą skutkować znacznie wyższymi emeryturami; podkreśla jednak, że niestety takie systemy istnieją na razie jedynie w niektórych państwach członkowskich;

30. zachęca państwa członkowskie i instytucje odpowiedzialne za systemy emerytalne do właściwego informowania obywateli o ich zgromadzonych uprawnieniach emerytalnych i do podnoszenia ich wiedzy i edukowania ich, by byli w stanie podejmować wnikliwe decyzje na temat przyszłych dodatkowych oszczędności emerytalnych; wzywa państwa członkowskie również do informowania obywateli o planowanych zmianach w systemach emerytalnych na tyle wcześnie, aby mogli oni podejmować świadome i przemyślane decyzje dotyczące ich oszczędności na emeryturę; wzywa państwa członkowskie do opracowania i egzekwowania surowych przepisów dotyczących ujawniania danych dotyczących kosztów operacyjnych i ryzyka oraz dochodów z inwestycji kapitałowych funduszy emerytalnych prowadzących działalność w obrębie ich jurysdykcji;

31. stwierdza duży rozrzut w cechach i wynikach pracowniczych programów emerytalnych w państwach członkowskich, jeśli chodzi o dostęp, solidarność, opłacalność, ryzyko i zysk; z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, by przy ścisłym zasięgnięciu opinii państw członkowskich, partnerów społecznych, sektora funduszy emerytalnych i innych zainteresowanych stron rozwijać kodeks dobrych praktyk dla pracowniczych programów emerytalnych, który podejmie takie zagadnienia, jak lepsza osłona socjalna pracowników, okres wysokiej wypłaty, podział ryzyka i łagodzenie jego skutków, opłacalność i amortyzacja wstrząsów zgodnie z zasadą pomocniczości; podkreśla wzajemną korzyść wynikającą z poprawy wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi;

32. wspiera zamiar Komisji, by kontynuować przeznaczanie środków unijnych –zwłaszcza za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) – na wsparcie projektów mających na celu czynne i zdrowe starzenie się w miejscu pracy, a także – za pośrednictwem Programu Unii Europejskiej na rzecz przemian i innowacji społecznych (PSCI) – na zapewnienie wsparcia finansowego i praktycznego dla państw członkowskich i partnerów społecznych planujących stopniowe wdrożenie wydajnych uzupełniających systemów emerytalnych, pod nadzorem Parlamentu Europejskiego;

Emerytury pracowników mobilnych

33. uznaje znaczącą heterogeniczność systemów emerytalnych w UE, podkreśla jednak, jak bardzo ważna dla pracowników jest możliwość zmiany pracy w obrębie swego państwa członkowskiego i poza nim; podkreśla potrzebę zagwarantowania, by pracownicy mobilni byli w stanie nabywać i zachowywać uprawnienia emerytalne; popiera podejście, za którym opowiada się Komisja, by skoncentrować się na zabezpieczeniu nabywania i zachowania uprawnień emerytalnych, i wzywa państwa członkowskie do zagwarantowania, by nieaktywne uprawnienia emerytalne pracowników

Wtorek, 21 maja 2013 r.

mobilnych były traktowane tak samo, jak uprawnienia członków systemów aktywnych lub emerytów; zwraca uwagę na doniosłość roli, jaką Komisja może odegrać w usuwaniu przeszkód w swobodnym przemieszczaniu się pracowników, w tym utrudnień dla mobilności pracowników; jest zdania, że poza barierami językowymi i względami rodzinnymi, mobilność na rynku pracy hamują długie okresy nabywania uprawnień lub nieuzasadnione ograniczenia wiekowe, i wzywa państwa członkowskie do ich skrócenia; podkreśla, że każde działanie promujące mobilność musi być zrównoważone opłacalną ofertą dodatkowych systemów emerytalnych i musi uwzględniać charakter krajowych systemów emerytalnych;

34. zwraca uwagę na wniosek Komisji dotyczący oceny ewentualnych powiązań między rozporządzeniem (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego a „niektórymi” pracowniczymi programami emerytalnymi; zwraca uwagę na praktyczne trudności, jakich doświadcza się przy stosowaniu rzeczonożego rozporządzenia do wyraźnie zróżnicowanych systemów zabezpieczenia społecznego w 27 państwach członkowskich; zwraca uwagę na różnorodność systemów emerytalnych w UE, a tym samym na złożoność zastosowania podejścia koordynacyjnego do dziesiątków tysięcy bardzo rozbieżnych systemów emerytalnych, jakie są w użyciu w państwach członkowskich; kwestionuje zatem praktyczność przyjmowania takiego podejścia do obszaru uzupełniających pracowniczych programów emerytalnych;

35. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ambitnego włączenia się w prace nad ustanowieniem i utrzymaniem skutecznych, o ile to możliwe, internetowych usług umożliwiających śledzenie uprawnień emerytalnych, które to usługi umożliwią obywatelom dowiadywanie się o swoich uprawnieniach emerytalnych wynikających z zatrudnienia i braku zatrudnienia, a tym samym podjęcie na czas wnikliwych decyzji dotyczących dodatkowych, indywidualnych systemów oszczędzania na emeryturę (trzeci filar); wzywa do koordynacji tego działania na poziomie UE, by zapewniono odpowiednią kompatybilność krajowych usług śledzenia świadczeń emerytalnych; z zadowoleniem przyjmuje projekt pilotażowy Komisji w tym zakresie oraz wzywa Komisję do zapewnienia tego, żeby ten projekt pilotażowy został uzupełniony o ocenę skutków dotyczącą korzyści wynikających z udzielania obywatelom UE w dostępny sposób zbiorczych informacji o emeryturach;

36. zwraca uwagę, że jeśli usługi śledzenia uprawnień emerytalnych zostaną w pełni rozwinięte, powinny w idealnym układzie obejmować nie tylko programy pracownicze, lecz także systemy trzeciego filaru i dostosowane do indywidualnych potrzeb informacje na temat uprawnień w ramach pierwszego filaru;

37. kwestionuje potrzebę wprowadzania ogólnoeuropejskiego funduszu emerytalnego dla naukowców;

38. uznaje za jedno z największych osiągnięć nowoczesnego społeczeństwa, że ludzie ogólnie żyją dłużej, w lepszym zdrowiu i dobrobycie; wzywa do utrzymania w pozytywnym tonie debaty na temat starzenia się, by, z jednej strony, podejmowano w niej problem aktywnego radzenia sobie ze znaczącym, lecz możliwym do sprostania wyzwaniem, jakie niesie ze sobą starzenie się, a z drugiej strony, by wykorzystano możliwości, jakie stwarza starzenie się i srebrna gospodarka; dostrzega bardzo aktywną i wartościową rolę, jaką ludzie starsi odgrywają w naszych społeczeństwach;

Przegląd dyrektywy w sprawie pracowniczych programów emerytalnych

39. podkreśla, że celem przeglądu dyrektywy w sprawie instytucji pracowniczych programów emerytalnych (dyrektywy IORP) powinno być utrzymanie adekwatnych, stabilnych i bezpiecznych emerytur pracowniczych w całej Europie poprzez stworzenie środowiska, które stymuluje dalszy postęp w tej dziedzinie na rynku krajowym i na rynku wewnętrznym, w drodze zapewnienia większej ochrony obecnym i przyszłym emerytom i elastycznego dostosowania do znacznego transgranicznego i międzysektorowego zróżnicowania istniejących systemów;

40. uważa, że zapewnienie przestrzegania w ramach europejskich systemów drugiego filaru solidnych regulacji ostrożnościowych jest kluczem do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony członków i beneficjentów oraz do respektowania mandatu grupy G20, zgodnie z którym wszystkie instytucje finansowe podlegają odpowiednim regulacjom i odpowiedniemu nadzorowi;

41. domaga się, by inicjatywy ustawodawcze UE respektowały wybory dokonywane przez państwa członkowskie w odniesieniu do podmiotów wypłacających świadczenia emerytalne drugiego filaru;

42. podkreśla, że podstawą wszelkiej dalszej działalności regulacyjnej UE dotyczącej środków ostrożności musi być solidna analiza skutków, która powinna obejmować przepis o tym, że podobne produkty podlegają takim samym normom ostrożnościowym i zapewniać odpowiednie tworzenie rezerw i mobilność pracowników w obrębie Unii, oraz że jej ogólnym celem powinno być zapewnienie uprawnień nabytych przez pracowników; podkreśla, że podstawą wszelkiej dalszej działalności regulacyjnej UE dotyczącej środków ostrożności musi być również aktywny dialog z partnerami społecznymi i innymi zainteresowanymi stronami oraz faktyczne zrozumienie i uwzględnianie specyficznych

Wtorek, 21 maja 2013 r.

uwarunkowań krajowych; podkreśla, że systemy emerytalne są głęboko osadzone w realiach kulturowych, społecznych, politycznych i gospodarczych danego państwa członkowskiego; podkreśla, że wszystkie podmioty wypłacające świadczenia emerytalne drugiego filaru, niezależnie od ich formy prawnej, powinny podlegać proporcjonalnym i solidnym regulacjom, w których uwzględnia się specyfikę ich działalności gospodarczej, ze szczególnym naciskiem na długoterminowość;

43. domaga się, aby emerytury drugiego filaru, niezależnie od charakteru podmiotów je wypłacających, nie padły ofiarą unijnych regulacji, w których nie uwzględnia się długoterminowego charakteru takich świadczeń;

44. uważa, że zalecenia Komisji dotyczące środków ostrożności muszą nie tylko określać i uwzględniać różnice między krajowymi systemami, lecz także stosować zasadę „takie samo ryzyko, takie same reguły” w każdym krajowym systemie i odpowiednim filarze; uważa, że środki te muszą ściśle przestrzegać zasady proporcjonalności pod względem wyważenia celów i korzyści w stosunku do obciążeń finansowych, administracyjnych i technicznych i muszą brać pod uwagę właściwą równowagę kosztów i korzyści;

45. jeśli chodzi o jakościowe środki ostrożności, za przydatne uznaje wnioski dotyczące wzmocnienia ładu korporacyjnego i zarządzania ryzykiem, wraz z wnioskami odnoszącymi się do wzmocnienia przejrzystości, obowiązków ujawniania informacji, a także ujawniania kosztów i przejrzystości strategii inwestycyjnych, i uważa, że powinno się je przedstawić w ramach jakiegokolwiek przeglądu, z zastrzeżeniem przestrzegania zasady pomocniczości i zasady proporcjonalności; zwraca uwagę, że ze względu na znaczne różnice w państwach członkowskich osiągnięcie zbieżności jakościowych środków ostrożności na szczeblu UE jest w krótkim czasie bardziej realne niż zbieżność ilościowych środków ostrożności;

46. w świetle obecnie dostępnych informacji nie jest przekonany, że ogólnoeuropejskie wymogi dotyczące kapitału własnego lub wycena bilansów byłyby właściwym rozwiązaniem; zgodnie z tym rozumowaniem odrzuca jakikolwiek przegląd dyrektywy IORP, który do tego dąży; uważa jednak, że w kontekście tej polityki powinno się w pełni brać pod uwagę ilościowe badanie wpływu przeprowadzane obecnie przez Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EUNUIPPE), jak również ewentualne dalsze analizy następcze dla tego badania; podkreśla, że jeżeli takie wymogi miałyby zostać wprowadzone później, bezpośrednie stosowanie wymogów „Solvency II” do instytucji pracowniczych programów emerytalnych nie byłoby odpowiednim instrumentem;

47. podkreśla, że dyrektywa IORP ma zastosowanie wyłącznie do dobrowolnych systemów emerytalnych i nie obejmuje żadnych instrumentów będących częścią obowiązkowego publicznego systemu emerytalnego;

48. zwraca uwagę na zasadnicze różnice między produktami ubezpieczeniowymi a pracowniczymi programami emerytalnymi; podkreśla, że wszelkie bezpośrednie stosowanie ilościowych wymogów „Solvency II” do pracowniczych programów emerytalnych byłoby niewłaściwe i mogłoby okazać się szkodliwe dla interesów pracowników i pracodawców; sprzeciwia się w związku z tym stosowaniu na zasadzie powielania wymogów „Solvency II” do pracowniczych programów emerytalnych i pozostaje jednocześnie otwarty na podejście zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności;

49. zwraca uwagę, że partnerzy społeczni (tj. pracodawcy i pracownicy) są wspólnie odpowiedzialni za treść uzgodnień dotyczących pracowniczych programów emerytalnych; podkreśla, że uzgodnienia umowne między partnerami społecznymi muszą być przestrzegane w każdym czasie, w szczególności w odniesieniu do utrzymywania równowagi między ryzykiem a korzyściami, które ma przynieść pracowniczy program emerytalny;

50. uważa dalsze opracowywanie na szczeblu UE modeli wypłacalności, np. jednolitego bilansu (ang. Holistic Balance Sheet) za sensowne tylko wtedy, gdy ich stosowanie, na podstawie solidnej oceny skutków, okazuje się realne w praktyce i opłacalne pod względem kosztów i korzyści, szczególnie wobec różnorodności instytucji pracowniczych programów emerytalnych w poszczególnych państwach członkowskich; zwraca uwagę, że wszelkie dalsze opracowywanie wariantów „Solvency II” lub modelu jednolitego bilansu nie powinno mieć na celu wprowadzenia przepisów dotyczących wymogów typu „Solvency II”;

51. odnotowuje duże zróżnicowanie w konstrukcji planów emerytalnych, od opartej na zdefiniowanym świadczeniu po wykorzystującą zdefiniowaną składkę lub rozwiązania mieszane; odnotowuje również tendencję do przechodzenia od systemów o zdefiniowanym świadczeniu do systemów o zdefiniowanej składce lub tworzenia w niektórych państwach członkowskich obowiązkowych filarów kapitałowych; podkreśla, że w związku z tym rośnie potrzeba większej przejrzystości i lepszego informowania obywateli o przyrzeczonych korzyściach, poziomie kosztów i strategiach inwestycyjnych;

52. podkreśla, że koncepcja stworzenia równych warunków konkurencji między ubezpieczeniami na życie i pracowniczymi programami emerytalnymi w drugim filarze jest odpowiednia tylko w pewnym stopniu, ze względu na zasadnicze różnice między produktami ubezpieczeniowymi a pracowniczymi programami emerytalnymi oraz zależy od profilu ryzyka, stopnia integracji na rynku finansowym oraz od dochodowego lub niedochodowego charakteru każdego

Wtorek, 21 maja 2013 r.

poszczególnego usługodawcy; uznaje, że ze względu na konkurencję między ubezpieczeniami na życie a pracowniczymi programami emerytalnymi w drugim filarze istotne jest, by w celu uniknięcia wprowadzania beneficjentów w błąd i zapewnienia im takiego samego poziomu ochrony ostrożnościowej produkty obciążone takim samym ryzykiem podlegały takim samym regułom;

Ochrona emerytur pracowniczych w przypadku niewypłacalności

53. jest zdania, że zgodnie z art. 8 dyrektywy 2008/94/WE w państwach członkowskich trzeba stale chronić uprawnienia na wypadek niewypłacalności;

54. wzywa Komisję do przeprowadzenia kompleksowego przeglądu krajowych systemów i środków zabezpieczeń oraz, w razie zidentyfikowania poważnych nieprawidłowości w wyniku takiej oceny, do przygotowania poprawionych zaleceń UE w celu zapewnienia w pełni sprawdzonych mechanizmów prostej, niedrogiej i proporcjonalnej ochrony praw do emerytur pracowniczych w całej UE;

55. zauważa, że w niektórych państwach członkowskich pracodawcy już wspierają systemy emerytalne poprzez stosowanie systemów ochrony, rozdział aktywów, niezależne zarządzanie systemami i nadawanie systemom emerytalnym statusu wierzyciela nadrzędnego względem akcjonariuszy w razie niewypłacalności spółki;

56. podkreśla, że kwestie dotyczące ochrony emerytury w przypadku niewypłacalności mają ścisły związek z kluczowymi aspektami przeglądu dyrektywy IORP; podkreśla, że Komisja przy opracowywaniu tych dwóch dyrektyw powinna zapewnić ich stosowność i pełną zgodność;

Uzupełniające (trzeciego filaru) systemy oszczędzania na emeryturę

57. stwierdza, że znaczenie, rozpowszechnienie i struktura trzeciego filaru znacznie różnią się w poszczególnych państwach członkowskich;

58. ubolewa nad tym, że systemy trzeciego filaru są w większości przypadków bardziej kosztowne, bardziej ryzykowne i mniej przejrzyste niż systemy pierwszego filaru; domaga się stabilności, wiarygodności i zrównoważonego charakteru dla trzeciego filaru;

59. uważa, że w niektórych przypadkach do zgromadzenia adekwatnej emerytury konieczne mogłyby być prywatne oszczędności emerytalne; zachęca Komisję do współpracy z państwami członkowskimi na zasadzie podejścia opartego na najlepszych praktykach oraz do oceny i optymalizacji środków zachęty do gromadzenia prywatnych oszczędności emerytalnych, w szczególności w przypadku osób, które bez takich oszczędności nie zgromadzą adekwatnej emerytury;

60. uznaje ocenę sprawdzonych rozwiązań i propozycji dotyczących optymalizacji zachęt za właściwe;

61. podkreśla, że priorytetem polityki publicznej nie powinno być dotowanie systemów trzeciego filaru, lecz dopilnowanie, by każdy był odpowiednio chroniony w ramach dobrze funkcjonującego i stabilnego pierwszego filaru;

62. wzywa Komisję, by zbadała odporność systemów kapitałowych trzeciego filaru na sytuacje kryzysowe i wydała zalecenia dotyczące ograniczenia ryzyka;

63. proponuje dokonanie kontroli obowiązujących na szczeblu krajowym ustawowych limitów kosztów w odniesieniu do zawierania umów, zarządzania, zmiany dostawcy usługi lub zmiany rodzaju umowy i wydanie stosownych zaleceń;

64. uważa, że kodeks postępowania w odniesieniu do jakości, dostarczania informacji konsumentom i ochrony konsumenta w trzecim filarze mógłby przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności systemów emerytalnych trzeciego filaru; zachęca Komisję do ułatwiania wymiany najlepszych praktyk obecnie stosowanych w państwach członkowskich;

65. popiera opracowanie i ustanowienie na szczeblu UE dobrowolnego kodeksu postępowania – i ewentualnie także systemów certyfikacji produktów – w odniesieniu do jakości, informacji dla konsumenta i ochrony konsumenta w trzecim filarze; na wypadek, gdyby dobrowolny kodeks postępowania nie okazał się skuteczny, zaleca, aby państwa członkowskie podjęły działania regulacyjne w tych obszarach;

66. wzywa Komisję do zbadania sposobów lepszego wykorzystywania przepisów prawa UE dotyczących sektora finansowego w dążeniu do zapewnienia konsumentom rzetelnych i bezstronnych porad finansowych na temat emerytury i produktów związanych z emeryturą;

Wtorek, 21 maja 2013 r.

Znoszenie podatków i transgranicznych barier wynikających z prawa zobowiązań odnoszących się do inwestycji emerytalnych

67. wzywa Komisję i zainteresowane państwa członkowskie do osiągnięcia porozumienia w dziedzinie emerytur transgranicznych, w szczególności w sprawie sposobu unikania podwójnego opodatkowania i podwójnego nieopodatkowania;
68. uznaje dyskryminujące podatki za istotną barierę dla transgranicznej mobilności i domaga się ich szybkiego zniesienia, a także zwraca uwagę na ograniczone kompetencje UE w zakresie polityki podatkowej państw członkowskich;
69. uważa, że należy zbadać bariery wynikające z prawa zobowiązań;
70. wzywa Komisję, by w oparciu o istniejące struktury w odpowiedni sposób zaangażowała parterów społecznych;

Płeć

71. przypomina o wyzwaniu, jakie dla emerytur stanowią różnice wynikające z płci; uważa za niepokojące zjawisko rosnącą liczbę osób starszych, zwłaszcza kobiet, żyjących poniżej poziomu ubóstwa; podkreśla, że publiczne systemy emerytalne (pierwszego filaru) powinny gwarantować wszystkim godny poziom życia; podkreśla, że równość płci na rynku pracy jest kluczowa dla zapewnienia stabilności systemów emerytalnych, ponieważ wyższe wskaźniki zatrudnienia podnoszą wzrost gospodarczy i prowadzą do płacenia większej ilości składek; uważa, że zrównaniu wieku emerytalnego mężczyzn i kobiet muszą towarzyszyć skuteczne rozwiązania polityczne zapewniające równość płac za równą pracę, godzenie pracy z opieką nad osobami zależnymi; podkreśla konieczność, by rozważyć wprowadzenie zaliczania okresu sprawowania opieki do uprawnień emerytalnych w uznaniu opieki sprawowanej nad osobami zależnymi, która przeważnie jest niepłatna;
72. z zadowoleniem przyjmuje zawarte w białej księdze zaproszenie państw członkowskich do zastanowienia się nad możliwością zaliczania okresów opieki sprawowanej nad osobami zależnymi do okresów składkowych przy obliczaniu świadczeń emerytalnych poszczególnych kobiet i mężczyzn; zwraca uwagę, że nierówny podział obowiązków rodzinnych między kobiety a mężczyzn – często prowadzący kobiety do wykonywania mniej pewnych, gorzej płatnych i niezadeklarowanych zajęć, co odbija się negatywnie na ich świadczeniach emerytalnych – jak i brak dostępnych i przystępnych cenowo usług oraz infrastruktury opieki, a także ostatnio wprowadzane oszczędności w tym obszarze bezpośrednio oddziałują na możliwości, zwłaszcza kobiet, by pracować i odkładać na emeryturę; wzywa zatem Komisję do zlecenia przeprowadzania badania tego zagadnienia;
73. przypomina o konieczności podjęcia przez państwa członkowskie kroków zmierzających do zlikwidowania rozbieżności w wynagrodzeniu kobiet i mężczyzn za taką samą pracę oraz niejednakowego dostępu do odpowiedzialnych stanowisk, a także nierówności wynikających z płci na rynku pracy, które odbijają się również na wysokości emerytur, co prowadzi do znacznych różnic w wysokości emerytur pobieranych przez kobiety i do znacznie wyższych emerytur wypłacanych mężczyznom; apeluje do Komisji, by przedstawiła wniosek w sprawie przeglądu obowiązujących przepisów; odnotowuje, że pomimo niezliczonych kampanii, celów i działań przygotowanych w ostatnich latach zróżnicowanie wynagrodzenia ze względu na płeć pozostaje uporczywie ogromne;
74. apeluje do Komisji i państw członkowskich o dopilnowanie, by zasada równego traktowania kobiet i mężczyzn była konsekwentnie stosowana;
75. podkreśla, że należy przedsięwziąć niezbędne środki przeciwdziałające różnicom w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn w sektorze prywatnym, która w większości państw członkowskich jest dość znacząca;
76. podkreśla konieczność zmniejszenia rozbieżności między zarobkami kobiet i mężczyzn o takich samych kompetencjach i wykonujących tę samą pracę, gdyż taka sytuacja prowadzi do pogłębienia się przepaści między dochodami kobiet i mężczyzn oraz do podniesienia się wysokiej liczby kobiet żyjących w ubóstwie po przejściu na emeryturę lub po owdowieniu;
77. podkreśla, że większa średnia długość życia kobiet nie powinna prowadzić do dyskryminacji przy obliczaniu emerytur;
78. wzywa państwa członkowskie do przestrzegania i egzekwowania przepisów dotyczących ochrony kobiet w okresie macierzyństwa, aby kobiety nie były pokrzywdzone pod względem wysokości świadczeń emerytalnych z uwagi na urodzenie dziecka w toku kariery zawodowej;

Wtorek, 21 maja 2013 r.

79. uważa, że ta indywidualizacja praw emerytalnych jest niezbędna z punktu widzenia równości płci, jednak należy również zapewnić bezpieczeństwo wielu starszych kobiet, które są obecnie zależne od tzw. rent wdowich i innych uprawnień pokrewnych;

80. wskazuje, że państwa członkowskie powinny wspierać badania w zakresie wpływu poszczególnych wzorów indeksacji emerytur na ryzyko ubóstwa na starość, przy uwzględnieniu wymiaru płci; apeluje do państw członkowskich o wzięcie w szczególności pod uwagę zmian, jakie zachodzą w potrzebach ludzi w miarę starzenia się, np. potrzeby opieki długoterminowej, tak by zapewnić starszym osobom, a zwłaszcza kobietom, możliwość godnego życia i otrzymywania adekwatnej emerytury;

o

o o

81. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

P7_TA(2013)0205

Walka z oszustwami podatkowymi, uchylaniem się od opodatkowania i rajami podatkowymi

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie walki z oszustwami podatkowymi, uchylaniem się od opodatkowania i rajami podatkowymi (2013/2060(INI))

(2016/C 055/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie planu działania zakładającego poprawę skuteczności walki z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania (COM(2012)0722),
- uwzględniając zalecenie Komisji z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie agresywnego planowania podatkowego (C(2012)8806),
- uwzględniając zalecenie Komisji z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie środków mających na celu zachęcenie państw trzecich do stosowania minimalnych norm dobrych rządów w dziedzinie opodatkowania (C(2012)8805),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie konkretnych sposobów usprawnienia walki z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania, w tym w odniesieniu do państw trzecich (COM(2012)0351),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie rocznej analizy wzrostu na 2013 r. (COM(2012)0750),
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu (2013/0025(COD)),
- uwzględniając zalecenia Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniądzy z lutego 2012 r. dotyczące międzynarodowych standardów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu i rozprzestrzeniania broni,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 kwietnia 2012 r. w sprawie apelu o opracowanie konkretnych sposobów walki z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania ⁽¹⁾,
- uwzględniając sprawozdanie biegłego rewidenta Richarda Murphy'ego z dnia 10 lutego 2012 r. pt. „Closing the European Tax Gap” [Usunięcie europejskiej luki podatkowej],

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0137.